

Pályázati azonosító: 204110/00744

A pályázat címe: Karcagi műtárgyak vásárlása

NKA Közgyűjtemények Kollégiuma

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum pályázata múzeumi műtárgyak szerzeményezésére

Szakmai beszámoló

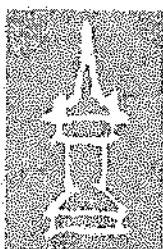
A megvásárolt 230 darabból álló tárgyegyüttes egy hagyatékból származik, annak a B. Nagy családnak a tárgyai, akiknek a karcagi házáat a Szabadtéri Néprajzi Múzeum kollégái 2003-ban lebontották és a Múzeumba hozták. A megvásárolt tárgyak az épület alapvető berendezési tárgyait képezik majd az enteriőrös kiállításban. A középparaszti szinten gazdálkodó család az 1820-as évektől lakta a szoba-konyha-szoba-kamra beosztású oldaltornácós, ikeroszlopos lakóházat, egészen 2011-ig, a család utolsó egyenesági leszármazottjának haláláig. A bontást követően Karcagról – a mostani együttes eladójától – már számos tárgyat vásárolt a Múzeum, melyek egy hagyatékbba tartoznak az alábbi tárgyakkal. A teljes hagyatéék gyarapítása és egybentartása kiemelt múzeumi érdek.

A Múzeumba került tárgyak a műtárggyűjteményt, a fotótárat és a történeti adattár gyűjteményét gazdagítják. A tárgyegyüttes jelentős számú textilanyagot tartalmaz, viseleti darabokat és lakástextiliát egyaránt, melyek lehetővé teszik az egykori mezőváros polgárosodó családjának öltözködési szokásait és lakberendezését ábrázolni. Az együttes számottevő hányadát papíralapú dokumentumok, a 19. és 20. század fordulóján, illetve 20. század elején keletkezett kiadványok alkotják, melyek a korabeli művelődésre vonatkozóan szolgálnak fontos forrásértékű adatokkal.

A tárgyegyüttes megvásárlásával lehetővé vált az eredeti berendezési szituáció, a középparaszti család századfordulós hétköznapjainak megjelenítése. A család életmódjának bemutatása során a gazdálkodás, a munkamegosztás ábrázolása mellett nagy hangsúlyt kap a lakberendezés, táplálkozás, háztartásvezetés és a társadalmi kapcsolatok ábrázolása.

A hagyatéék az állandó kiállítás megépüléséig is kiemelt fontosságot élvez a gyűjteményünkben a hasznosítást tekintve. Múzeumunk az NKFIH 117358 sz. konzorciumi pályázat zárásaként 2020 márciusában „A Nagy Háború hatása a vidéki társadalom életére” című időszak kiállítást tervez. A kiállítás célja a háborús hétköznapok bemutatása, melyben nagy szerepet kap a hátszág, a férfi- női kapcsolatok, a gazdaság megváltozott helyzetének ábrázolása, a háborús gasztronómia, az ünnepek megélése, az oktatás, és az egészségügy helyzete. A hagyatéékban fellelhető iratanyag és a belőlük kiolvasható családtörténet alapvető fontosságú volt a kiállítás tervezésénél. Időszaki kiállításunkba több tárgyat is beválogattunk a tárgyegyüttesből, példaként említve első világháborús vonatkozású levelezőlapokat, a háború éveiben kiadott naptárt, az egészségügy területén kiadott ismeretterjesztő könyvecskéket, melyek a háború idején a katonák és a hátszágban élők számára íródtak.

A tárgyegyüttes a 20. század eleji mezővárosi polgárosodó középparaszti család életének és gazdálkodásának bemutatása mellett tehát kiemelt jelentőséggel bír az első világháború alatt megváltozott hétköznapok és a megváltozott körülményekhez kialakított új stratégiák bemutatását tekintve is.

SKANZEN Szabadterti Néprajzi Múzeum

2000 Szentendre
Sztaravodai út 75.

telefon: 06 26 502 500
fax: 06 26 502 502

www.skanden.hu
skanden@karsagfiskanden.hu

GYNSZ 2019/156

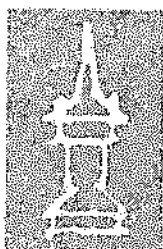
Gyűjtemény	Leltári szám	Darabszám
Műtárgy:	2019.75.1.-104.	104
Műtárgykönyv:	KL20473-20517	45
Történeti adattár:	MNÉA-T-2019.22.1-77.	77
Fotótár:	MNÉA-F-2019.17.1-4.	4
Összesen:		230

Szentendre, 2019. december 10.

Tömöri Szilvia

Tömöri Szilvia

muzeológus

SKANZEN Szabadféri
Néprajzi
Múzeum

2000 Szentendre
Sztaravodai út 75.

telefon: 06 26 502 500
fax: 06 26 502 502

www.skansen.hu
skansenitkarsag@skansen.hu